

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค12101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง การหาผลหารและเศษ

ครูผู้สอน ครูกิตติยาภรณ์ ไชยฤกษ์

การหาผลหารและเศษ

+ - × ÷
% = ? !
/ \ [] ()
“ ” ; , *
\$ £ € ¥
@ # _ &

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถหาผลหารและเศษ
2. นักเรียนสามารถให้เหตุผล
3. นักเรียนสามารถสื่อสารและสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์

ทบทวน

การหาผลหารโดยใช้ความสัมพันธ์
ของการคูณและการหาร

$$8 \div 2 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$2 \times \square = 8$$

เนื่องจาก $2 \times 4 = 8$

ดังนั้น $8 \div 2 = 4$

เกม

“ฉันต้องคุณกับจำนวนใด”

3 คูณกับจำนวนนับใดได้ผลคูณเท่ากับ 16
หรือใกล้เคียงกับ 16 มากที่สุด แต่ไม่เกิน 16

ฉันต้องคูณกับจำนวนใด

5

5 คูณกับจำนวนนับใดได้ผลคูณเท่ากับ 43
หรือใกล้เคียงกับ 43 มากที่สุด แต่ไม่เกิน 43

ฉันต้องคูณกับจำนวนใด

8

จำนวนนับใดคูณกับ 4
แล้วเท่ากับหรือใกล้เคียงกับ 27 มากที่สุด
แต่ไม่เกิน 27

จำนวนนั้นคือจำนวนใด

6

จำนวนนับใดคูณกับ 6
แล้วเท่ากับหรือใกล้เคียงกับ 46 มากที่สุด
แต่ไม่เกิน 46

จำนวนนั้นคือจำนวนใด

7

ให้นักเรียนเขียนในรูปการหาร
และหาผลหารโดยใช้ความสัมพันธ์
ของการคูณและการหาร

จัดนมเปรี้ยว 14 ขวด ใส่ถุง

ถุงละ 3 ขวด จะจัดได้กี่ถุง

และเหลือนมเปรี้ยวกี่ขวด

จัดนมเปรี้ยว 14 ขวด ใส่ถุง ถุงละ 3 ขวด
จะจัดได้กี่ถุง และเหลือนมเปรี้ยวกี่ขวด

สถานการณ์ที่กำหนดให้เป็นสถานการณ์เกี่ยวกับการบวก
หรือการลบ หรือการคูณ หรือการหาร เพราะเหตุใด

เป็นสถานการณ์การหาร เพราะเป็นการแบ่ง
นมเปรี้ยวเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 แล้วหาจำนวนกลุ่ม

จัดนมเปรี้ยว 14 ขวด ใส่ถุง ถุงละ 3 ขวด
จะจัดได้กี่ถุง และเหลือนมเปรี้ยวกี่ขวด

จากสถานการณ์การหาร
เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$14 \div 3 = \square$$

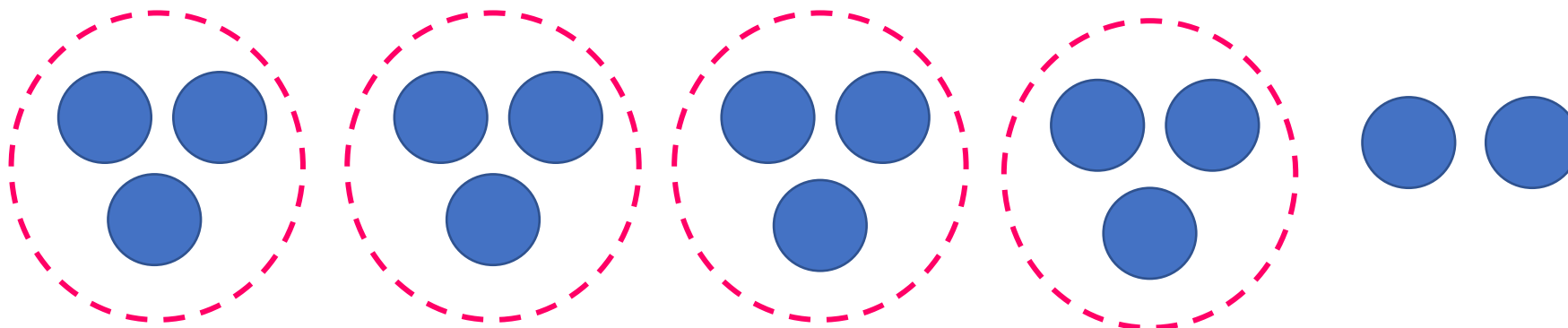

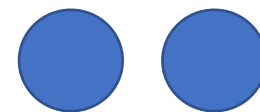
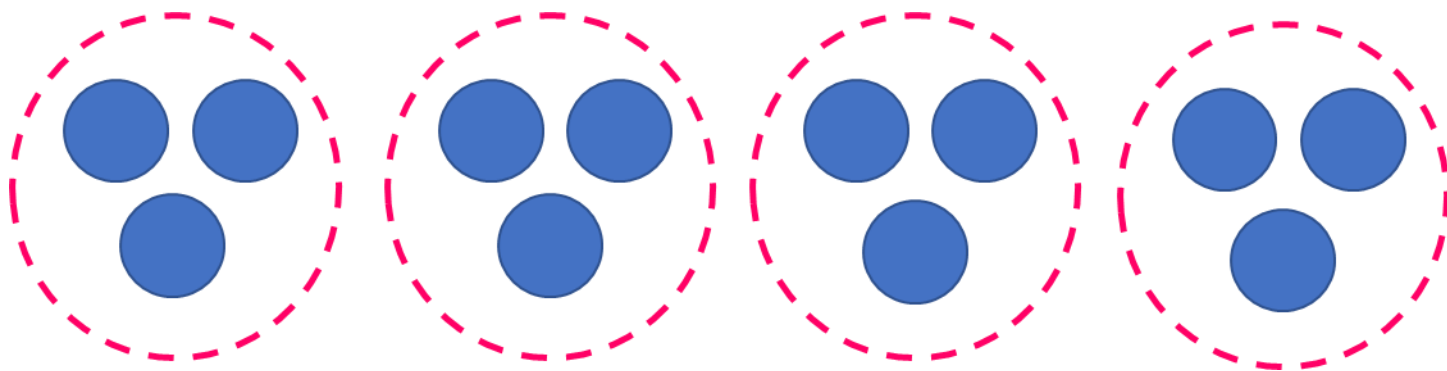
ให้นักเรียนใช้ตัวนับหาผลหารและเศษ

$$14 \div 3 = \square$$

จัดตัวนับ 14 อัน เป็นกลุ่มละ 3 อัน จะได้

จัดตัวนับกลุ่มละ 3 อัน ได้ 4 กลุ่ม
ใช้ตัวนับไป $4 \times 3 = 12$ อัน

เหลือตัวนับ
 $14 - 12 = 2$ อัน

ดังนั้น $14 \div 3$ ได้ 4 เศษ 2

$$14 \div 3 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$3 \times \square = 14$$

เศษจะน้อยกว่าตัวหารเสมอ

เนื่องจาก $3 \times 4 = 12$ เหลือเศษ $14 - 12 = 2$

ดังนั้น $14 \div 3$ ได้ 4 เศษ 2

สรุปว่า จัดนมเปรี้ยว 14 ขวด ใส่ถุง ถุงละ 3 ขวด

จัดได้ 4 ถุง และเหลือนมเปรี้ยว 2 ขวด

ให้นักเรียนช่วยกันหาผลหารและเศษ
โดยใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$1) \quad 34 \div 5 = \square$$

$$34 \div 5 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$5 \times \square = 34$$

เนื่องจาก $5 \times 6 = 30$

สูตรคูณแม่ 5

$$5 \times 6 = 30$$

เหลือเศษ $34 - 30 = 4$

$$5 \times 7 = 35 \text{ (35 มากกว่า 34)}$$

ดังนั้น $34 \div 5$ ได้ 6 เศษ 4

$$2) \quad 47 \div 6 = \square$$

$$47 \div 6 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$6 \times \square = 47$$

เนื่องจาก $6 \times 7 = 42$

เหลือเศษ $47 - 42 = 5$

ดังนั้น $47 \div 6$ ได้ 7 เศษ 5

สูตรคูณแม่ 6

$$6 \times 7 = 42$$

$$6 \times 8 = 48 \text{ (48 มากกว่า 47)}$$

$$3) \quad 23 \div 3 = \square$$

$$23 \div 3 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$3 \times \square = 23$$

เนื่องจาก $3 \times 7 = 21$

สูตรคูณแม่ 3

$$3 \times 7 = 21$$

เหลือเศษ $23 - 21 = 2$

$$3 \times 8 = 24 \text{ (24 มากกว่า 23)}$$

ดังนั้น $23 \div 3$ ได้ 7 เศษ 2

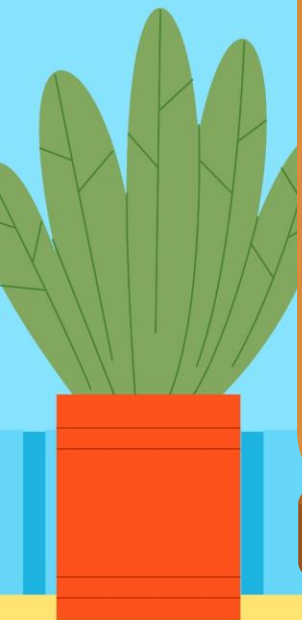
สรุป

- สามารถหาผลหารและเศษโดยใช้ตัวนับ
หรือใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร
- การหาผลหารที่ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและ
การหารทำได้ โดยหาจำนวนมาคูณกับตัวหาร
แล้วผลคูณเท่ากับตัวตั้งหรือใกล้เคียงกับ ตัวตั้งมากที่สุด
แต่น้อยกว่าตัวตั้ง

แบบฝึกหัด 2.30

$$2+3=...$$

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. อ่านคำสั่งของแบบฝึกหัด 2.30
2. ทำแบบฝึกหัด 2.30
3. ตรวจสอบคำตอบ

คำชี้แจงกิจกรรมครู

1. แจกแบบฝึกหัด 2.30
2. อธิบายคำสั่งของแบบฝึกหัด 2.30
3. ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน

แบบฝึกหัด 2.30

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

หน้า ๑๖๖

การคำนวณและการใช้ความรู้

แบบฝึกหัด 2.30

๑ เขียนคำตอบในช่องว่าง

1) $14 \div 4 = \square$

จัดตัวนับเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 3 อัน ใช้ตัวนับไป $4 \times 3 = \dots$
เหลือตัวนับ $14 - \dots = \dots$ อัน
ดังนั้น $14 \div 4$ ได้ เศษ

2) $13 \div 2 = \square$

จัดตัวนับเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 6 อัน ใช้ตัวนับไป $2 \times 6 = \dots$
เหลือตัวนับ $13 - \dots = \dots$ อัน
ดังนั้น $13 \div 2$ ได้ เศษ

3) $17 \div 3 = \square$

จัดตัวนับเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 อัน ใช้ตัวนับไป $3 \times 5 = \dots$
เหลือตัวนับ $17 - \dots = \dots$ อัน
ดังนั้น $17 \div 3$ ได้ เศษ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ (ฉบับปรับปรุง)

๑๖๖

หน้า ๑๖๗

การคำนวณและการใช้ความรู้

แบบฝึกหัด 2.30

๒ เขียนคำตอบในช่องว่าง

1) $19 \div 5 = \square$
ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร
 $5 \times \square = 19$
เนื่องจาก $5 \times 3 = \dots$ และ $19 - \dots = \dots$
ดังนั้น $19 \div 5$ ได้ เศษ

2) $61 \div 7 = \square$
ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร
 $7 \times \square = 61$
เนื่องจาก $7 \times 8 = \dots$ และ $61 - \dots = \dots$
ดังนั้น $61 \div 7$ ได้ เศษ

3) $53 \div 9 = \square$
ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร
 $9 \times \square = 53$
เนื่องจาก $9 \times \dots = \dots$ และ $53 - \dots = \dots$
ดังนั้น $53 \div 9$ ได้ เศษ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ (ฉบับปรับปรุง)

๑๖๗

หน้า ๑๖๘

การคำนวณและการใช้ความรู้

แบบฝึกหัด 2.30

๓ เขียนแสดงวิธีหารหารและเศษโดยใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

ตัวอย่าง $21 \div 6 = \square$
ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร
 $6 \times \square = 21$
เนื่องจาก $6 \times 3 = 18$ และ $21 - 18 = 3$
ดังนั้น $21 \div 6$ ได้ 3 เศษ 3

1) $46 \div 8 = \square$
.....
.....
.....
.....
.....

2) $88 \div 9 = \square$
.....
.....
.....
.....
.....

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ (ฉบับปรับปรุง)

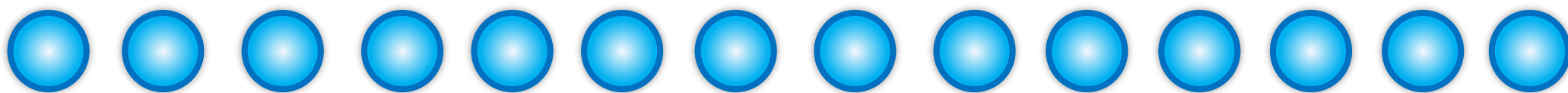
๑๖๘

1

เขียนคำตอบในช่องว่าง

$$1) 14 \div 4 = \square$$

จัดตัวนับเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 3 อัน ใช้ตัวนับไป $4 \times 3 = 12$

เหลือตัวนับ $14 - 12 = 2$ น

ดังนั้น $14 \div 4$ ได้ 3 เศษ 2

$$2) 13 \div 2 = \square$$

จัดตัวนับเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 6 อัน ใช้ตัวนับไป $2 \times 6 = 12$

เหลือตัวนับ $13 - 12 = 1$ อัน

ดังนั้น $13 \div 2$ ได้ 6 และ 1

$$3) 17 \div 3 = \square$$

จัดตัวนับเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 อัน ใช้ตัวนับไป $3 \times 5 = 15$

เหลือตัวนับ $17 - 15 = 2$ น

ดังนั้น $17 \div 3$ ได้ 5 2

2

เขียนคำตอบในช่องว่าง

$$1) 19 \div 5 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$5 \times \square = 19$$

$$\text{เนื่องจาก } 5 \times 3 = \underline{15} \text{ และ } 19 - \underline{15} = \underline{4}$$

$$\text{ดังนั้น } 19 \div 5 \text{ ได้ } \underline{3} \text{ และ } \underline{4}$$

$$2) 61 \div 7 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$7 \times \square = 61$$

$$\text{เนื่องจาก } 7 \times 8 = \underline{\quad 56 \quad} \text{ และ } 61 - \underline{\quad 56 \quad} = \underline{\quad 5 \quad}$$

$$\text{ดังนั้น } 61 \div 7 \text{ ได้ } \underline{\quad 8 \quad} \quad \underline{\quad 5 \quad}$$

$$3) 53 \div 9 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$9 \times \square = 53$$

$$\text{เนื่องจาก } 9 \times \underline{5} = \underline{45} \text{ และ } 53 - \underline{45} = \underline{8}$$

$$\text{ดังนั้น } 53 \div 9 \text{ ได้ } \underline{5} \text{ ร้อย } \underline{8}$$

3

เขียนแสดงวิธีหาผลหารและเศษโดยใช้ความสัมพันธ์ ของการคูณและการหาร

ตัวอย่าง $21 \div 6 = \square$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$6 \times \square = 21$$

เนื่องจาก $6 \times 3 = 18$ และ $21 - 18 = 3$

ดังนั้น $21 \div 6$ ได้ 3 เศษ 3

1) $46 \div 8 = \square$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$8 \times \square = 46$

เนื่องจาก $8 \times 5 = 40$ และ $46 - 40 = 6$

ดังนั้น $46 \div 8$ ได้ 5 เศษ 6

$$2) 88 \div 9 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$9 \times \square = 88$$

เนื่องจาก $9 \times 9 = 81$ และ $88 - 81 = 7$

ดังนั้น $88 \div 9$ ได้ 9 เศษ 7

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ไม่อยากहार เทียบได้ไหม (1)

สิ่งที่ต้องเตรียม

แบบฝึกหัด 2.31

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

